

ním i materiálním smyslu, zejména o úkonech správních a soudních, vypořádává se s pojetím realistickým francouzským (Duguit) a normativním rakouským (Kelsen). Obor historickoprávní zastoupen je pracemi M. Dolence, jenž uveřejňuje obsáhlou a zajímavou práci o lidovém soudnictví na statcích v Klevevši a Bostanji od konce 17. do začátku 19. století, a M. Jasinského o statutu Veprinačském. Církevní právo je zastoupeno prací R. Kušeje o pasivní asistenci při smíšených manželstvích podle kanonického práva starého a nového. S. Lapanje pojednává velmi důkladně o kondicích s hlediska moderního práva. Vychází z platného práva rakouského, německého, švýcarského a černoohorského, přihlíží k modifikacím navrhovaným v osnově našeho občanského zákona, probírá literaturu věnovanou kondicím, podává svou vlastní konstrukci a činí návrhy de lege ferenda, jež by i u nás měly dojíti povšimnutí. M. Škerlj podává studii o vynálezech učiněných »ve službě« na podkladě ustanovení jugoslávského zákona ze dne 17. února 1922.

Ze stručně uvedeného obsahu jde na jevo jeho bohatost a poučnost. —a.

D E N Í K.

K reformě správy přinášíme tento příspěvek: Soudy československé obdržely před dvěma roky příkaz ministerstva spravedlnosti, aby na účet úředního paušálu koupily jistý spis. To se také stalo. Soudy knihu zaplatily buď složenkou, jež jim byla zaslána, nebo poukázkou. Každý by myslel tím, že je věc v pořádku. Ale na Slovensku a P. Rusi přijde účetní oddělení soudních tabulí při přezkoumání účtů kancelářského paušálu na nešťastnou položku a uloží soudu, aby vyžádal od autora knihy ještě kolkovanou kvitanci. A tak po dvou letech ubohý autor nestačí posílati jednotlivým soudům kolkované kvitance, — v případě, o němž tu řeč, jde o kolek 30h! A pro tento kolek je třeba: 1. aby účetní oddělení soudních tabulí psalo soudu; 2. aby tento dopsal autorovi a měl věc v patrnosti; 3. aby autor psal kvitance a posílal je soudům. Při tom soudy posílají svoje dopisy »doporučeně« (tedy zatěžování pošt. úřadů), někdy ani neoznačují věc jako úřední, takže autor platí doplatné známky za dopisy soudů a ovšem vždycky musí frankovati svůj dopis, kterým posílá kvitanci. To znamená pro něho, že pro

30 h kolek musí vydati na portu nejméně 2 Kč! Nevíme, jde-li o předpisy platné jen na Slovensku a P. Rusi nebo také u nás. Ale ať je tomu jakkoli, bylo by jistě na místě, aby tyto těžkopádné a zastaralé předpisy, které jsou pravým výsměchem moderní době, byly co nejrychleji odstraněny. Naše účetnictví, jak se všeobecně uznává, by potřebovalo reformy nejvíce — nuže zde má ministerstvo spravedlnosti možnost zakročit a ušetřit tím soudům (i poštám) zbytečnou práci a těm, kdo se soudy vejdou v nějaký »obchodní« styk, značné výlohy a obtíže.

Kolem reformy trestního práva. V referátu o »Přípravných osnovách trestního zákona o zločinech a přečinech zákona přešupkového« (Sborník věd právních a státních 1926, str. 232 n.) klade Scholz uskutečnění tohoto zákonodárského díla prognosu velmi nepříznivou. Dospívá na základě zkušeností z ciziny »ke střízlivému mínění, že velké, radikální reformy v oboru trestního práva nemají velkých vyhlídek na brzké uzákonění a že bude nutno i u nás velmi svědomitě uvážit, jsou-li tu předpoklady a podmínky zdárného uskutečnění reformy.« Máme za to, že zkušenosti z ciziny Scholzem uváděné nebyly voleny právě nejšťastněji — pokud jde o Švýcarsko, je na snadě námitka, že důležitou překážkou reformy, jež by byla zároveň unifikací, je tu kantonální patriotismus, po válce znovu oživší nebývalou měrou, kdežto u nás naopak je unifikace hybnou silou reformy, pokud pak se týče Italie, tu nedoufali snad vážně v uskutečnění osnovy Ferriho z r. 1921 ani její autoři. Leč sdílíme přece pochybnosti Scholzovy, »jak dalece je osnova za daného stavu věcí a prostředky, které v dohledné době budeme mít po ruce, uskutečnitelná«. Toto hledisko vyslovuje nepřímou i předmluva k vydání osnov zdůrazňujíc, že jde o práci užší komise pro reformu trestního zákona a že na obsah osnov nemělo ministerstvo spravedlnosti vlivu, chce pak z nich a z posudků, které o nich dojdou, získati teprve materiál pro vládní osnovy. Tento názor budí ovšem pochybnosti o tom, byl-li postup přípravných reformních prací účelný a plánovitý. Unifikace trestního práva je naléhavá, na neblahé důsledky právní duplicity v tomto oboru upozornil i loňský právnický sjezd v Brně. Je-li správná diagnosa Scholzova, málo by prospěla osnova, kterou by bylo možno, alespoň z části »považovati toliko za program, který vytýčila věda zákonodárci pro doby příští«. — Úvahy o proveditelnosti a rozsahu reformy měly práci předcházeti a doporučovalo se vypracovati na jejich základě hned